

V dnešním příspěvku se přesuneme od strojů Anker (sběratelsky se otisky označují FR 6) k jedné československé zajímavosti - balíkovým výplatním strojům Francotyp a jejich otiskům. Tyto stroje si nechala poštovní správa vyrobit u firmy Francotyp. Měly dvě denní razítka tak, aby se mohly orážet zprvu poštovní poukázky nutné na podání balíkových zásilek. Později se tyto stroje a jejich otisky používaly i pro vyplácení listovních zísilek.

Začnu definicí tak, jak ji naše poštovně historická autorská skupina pustila do oficiální terminologie čs. filatelie v roce 1988.

"Balíkový výplatní otisk

Výplatní otisk používaný pro orážení poštovních průvodek, který obsahuje dvě denní razítka, z nichž levé svou polohou zasahuje do levé části průvodky (starého typu) do místa pro umístění podací pošty, v některých případech použity i pro orážení listovních zásilek)., výplatní stroje pro tento účel jsou upravovány z výplatních strojů Francotyp, ojediněle i z Pitney - Bowes."

Myšlenka použití výplatních otisků pro příjem balíků vedla k dovozu nových modelů. Jejich dovoz byl zahájen koncem 40. let a použití těchto strojů vydrželo až do 80. let 20. století.

Otisky měly toto uspořádání: levé razítko s původním průměrem dvoukruhového denního razítka 24 mm a bez můstku bylo s osovou vzdáleností 123 mm druhé razítko bylo umístěno s osovou vzdáleností 43 mm (osová vzdálenost: od středu denního ke středu výplatního razítka). Levé razítko bylo určeno pro adresáta. Výplatní razítko bylo oraženo na díl, kde "adresát nalepoval výplatní známky", jak bylo tiskem uvedeno na této části průvodky. Právě razítko zůstalo poště jako důkaz, kdy a odkud byla zásilka odeslaná.

Pro tyto otisky jsou charakteristické dvoukruhová denní razítka bez můstku a římské číslice data v řádu měsíce. Výplatní číslice byly československé oválné s různými velikostmi a tvary, hodnota byla většinou čtyřmístná, velmi výjimečně pětimístná (např. u pošty BRNO 200). Výplatní hodnota byla s výplatním razítkem jednoduché hvězdičky s ostrými cípy prakticky u většiny otisků.

Sběratelské označení: FR - BAL - 4m.

PRAHA 105

16. I. 62

FR - BAL - 4m

poštovní průvodka

PRAHA 23

27. IV. 67

FR - BAL - 4m

listovní zásilka

